

Anotácie povinne voliteľných a voliteľných kurzov KSLLV v LS 2020/21

Kurz sa otvorí len v prípade dostatočného počtu zapísaných študentov.

Kurzy určené pre bakalársky stupeň štúdia:

Názov kurzu: Teória literatúry 2

Vyučujúci: doc. PhDr. Andrea Bokníková, PhD., Mgr. Matej Masaryk, PhD., Mgr. Matúš Mikšík, PhD., Mgr. Albert Lučanský, Mgr. Kristína Krajanová, Mgr. Zuzana Kubusová

Predmet je zameraný na prehĺbenie interpretácie literárneho textu, pričom nadväzuje na Teóriu literatúry 1 zo ZS. Problematika sa bude preberať na poézii i próze v blokoch. Témami budú napr. typy interpretácie, interpretačné uchopenie vrstiev a rozmerov básne; koncepcia otvoreného diela a jej inšpirácia pre interpretáciu prózy, intertextualita; metafora, jej pôvod a kombinácie jej druhov, a to aj so zameraním na farebnosť (chromatickosť) textu; rým ako prejav vycibrenosti tvaru alebo hravosti; čas a priestor ako mnohvrstvé kategórie života i umenia; literárne postavy, ich typológie a rozmanitosť; mlčanie a ticho, ich významy v bežnej komunikácii a spôsoby vyjadrenia v literatúre. Cieľom je ukázať možnosti interpretácie, ktorá čerpá z poznania teórie a zároveň je napojená na čitateľský zážitok.

Názov kurzu: Teória drámy

Vyučujúca: doc. Dagmar Kročanová, PhD.

Kurz z teórie drámy je organizovaný ako prednáškový. V prvej časti semestra sa zameriava na základné teoretické kategórie (druhovú charakteristiku, vzťah drámy a divadla, dramatická postava, dramatický dej, monológ a dialóg, dramatické žánre a i.). V druhej časti semestra približuje vývoj názorov na drámu vo výberovom historickom priereze od antiky do súčasnosti. Cieľom kurzu je sprostredkovať poznatky, ktoré je možné aplikovať do interpretácie a analýzy dramatického (a divadelného) diela. Prepojenie drámy s divadlom zároveň priblíži antropologický a sociologický rozmer divadla. Podmienkou absolvovania kurzu je okrem účasti (10 % hodnotenia) úspešné zvládnutie dvoch testov (30 + 30 % hodnotenia) a písomná analýza dramatického diela (30 % hodnotenia).

Názov kurzu: Interpretatívny seminár

Vyučujúca: Mgr. Marta Fülöpová, PhD.

Predmetom čítania, textovej analýzy a interpretácie budú texty slovenskej poézie a prózy z 19. storočia spojené s ich tematickými či žánrovými pendantmi uhorskej proveniencie. Konkrétnymi textami J. Chalupku, J. Kráľa, K. Banšella a J. Záborského sa budú zaoberať vždy dva semináre. Prvý seminár bude venovaný otázkam umeleckého prekladu (hrubý preklad, rôzne preklady totožného literárneho diela), druhý didaktickému spracovaniu a interpretácii literárnych diel. Podmienkou absolvovania kurzu je aktívna účasť (60 % hodnotenia), vystúpenie na seminári (40 % hodnotenia).

Názov kurzu: Interpretatívny seminár

Vyučujúci: **Mgr. Albert Lučanský**

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s knihami Nového zákona. Študenti si osvoja základné vedomosti o historickom pozadí vzniku jednotlivých kníh, o ich literárnej stránke (literárny druh, žáner, kompozícia, intertextualita, postavy, historické, kultúrne a náboženské súvislosti...) a o problematike výkladu. Študenti budú pracovať s novozákonnými textami, analyzovať a interpretovať ich obsah, témy, motívy, postavy, symboly, ideové či filozofické pozadie a všímať si ich vplyv na svetovú a slovenskú literárnu tradíciu.

Názov kurzu: **Textový seminár zo súčasnej slovenskej literatúry**

Vyučujúca: **Mgr. Anna Bukovinová**

Kurz sa bude orientovať na získanie základných poznatkov o premenách literárnej situácie od roku 1989 až po súčasnosť. Predmetom seminára budú analyticko-interpretáčnej sondy do básnických a prozaických textov, ktoré zásadnejším spôsobom ovplyvnili a aktuálne ovplyvňujú charakter súčasnej slovenskej literatúry. Študenti získajú prehľad o kľúčových tendenciách, ktoré podmieňujú výrazovo-významovú podobu súčasnej literárnej tvorby i o tom, akým spôsobom sa po roku 1989 modifikoval vzťah autorov k literárnej tradícii.

Názov kurzu: **Tvorivé písanie**

Vyučujúci: **Mgr. Viktor Suchý**

Úvod kurzu patrí tvorivému čítaniu, analýze a interpretácii textov skúsených autoriek a autorov. Ďalšie semináre sú vedené formou autorského čítania pôvodných textov (básní, poviedok, článkov, reportáží, esejí, denníkov, prekladov) študentiek a študentov. Nasleduje interpretačná a kritická diskusia. Poslucháčky a poslucháči si pod dohľadom lektora vyskúšajú, čo znamená byť spisovateľkou, spisovateľom či publicistom. Očakáva sa ich aktívna účasť v diskusiách a vytvorenie vlastného diela. Konkrétnu náplň seminára môžu svojimi preferenciami ovplyvniť.

Kurzy určené pre magisterský stupeň štúdia:

Názov kurzu: **Textológia**

Vyučujúci: **prof. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD.**

Študent získa základné poznatky o textológii ako literárnovednej a lingvistickej disciplíne a získa základné poznatky a zručnosti využiteľné v textologickej a edičnej praxi.

Názov kurzu: **Literárna veda**

Vyučujúca: **doc. PhDr. Andrea Bokníková, PhD.**

Predmet je zameraný na prehľad vybraných metód v literárnej vede, filozofii a estetike v rámci inonárodných kontextov i slovenskej kultúry. Témami budú: pozitivizmus a jeho detailné skúmanie života autora/autorky; formalizmus a štrukturalizmus a ich prínos pre hĺbku interpretácie literárnych diel; psychoanalýza a jej prienik do funkcií libida pri tvorbe, ale aj do bytostného písania s túžbou nájsť zmysel života; psychoanalytická fenomenológia a jej skúmanie prírodných živlov (najmä ohňa a vody) v obrazotvornosti; semiológia a postmoderná filozofia a ich podnety na odstup od klamstiev a moci jazyka. Aktualizačným

prvkom LS 2021 budú zmienky o zameraniach, ktoré sa formujú v 21. storočí. Na každej prednáške budú spomenuté básne, prípadne prózy zo slovenskej či svetovej literatúry a premietnuté reprodukcie výtvarných diel. Cieľom predmetu je totiž ukázať, ako je veda napojená na silu umenia.

Názov kurzu: **Súčasná slovenská literatúra**

Vyučujúci: **Mgr. Peter Darovec, PhD.**

Kurz sa zameriava na analytické a kontextové čítanie textov najnovšej slovenskej literatúry – najmä prózy, ktorá vznikla, resp. bola vydaná po Nežnej revolúcii roku 1989. Sumu interpretovaných textov tvoria emblémové diela prvej porevolučnej dekády (napr. Petra Pišťanka, Igora Otčenáša) nasledované ocenenými textami prestížnej literárnej ceny Anasoft litera od roku 2006 do súčasnosti (napríklad Pavla Vilikovského, Mareka Vadasa, Moniky Kompaníkovej, Ivany Gibovej, Daniela Majlinga, Vít'a Staviarskeho). Skôr literárnokritickým než literárnohistorickým spôsobom sa v týchto textoch hľadajú afinity a diferencie, ktorá tvoria obraz súčasnej slovenskej literatúry.

Názov kurzu: **Literárna kritika a historiografia 2**

Vyučujúci: **Mgr. Matej Masaryk, PhD.**

Na seminároch sa študenti oboznámia s prácami popredných slovenských literárnych kritikov a historikov, ktorí formovali myslenie o literatúre a literárnej vede od polovice dvadsiateho storočia po súčasnosť. Prostredníctvom analýzy a komparácie dobových kritik a reflexií aktuálneho literárneho a kultúrno-spoločenského diania tak budú mať možnosť sledovať vývin prístupov od doktrínarskej literárnej kritiky a histórie v období 50. rokov cez nitriansku školu interpretácie umeleckého textu (František Miko) a nadväzovanie na štrukturalizmus, „etickú kritiku“ Milana Hamadu až po otrásený štatút literárnych dejín v postmodernom diskurze po roku 1989. Študenti/študentky sa zoznámia s dôležitými textami literárnych vedcov ako Július Noge, Miloš Tomčík, Stanislav Šmatlák, Oskár Čepan, Nora Krausová, Pavol Plutko, Igor Liba, Ján Števček, Viliam Marčok, Peter Zajac, Valér Mikula, Marta Součková, Jaroslav Šrank, Peter Darovec a ďalších. Cieľom kurzu je rozvíjanie čitateľskej kompetencie pri práci s metaliterárnymi textami.

Názov kurzu: **Kapitoly zo svetovej literatúry 2**

Vyučujúci: **Mgr. Viktor Suchý**

Predmetom čítania, analýzy a interpretácie budú texty svetovej poézie 20. storočia (Rilke, Valéry, Apollinaire, Kassák, Cvetajevová, Majakovskij, Frost, Eich, Neruda, Williams, Thomas, Larkin, Bishopová, Plathová, Montale, Szymborska, Brodskij, Paz, Popa, Tranströmer) v slovenských a českých prekladoch. Semináre sú vedené formou diskusie. Poslucháčky a poslucháči budú konfrontovať vlastné čítanie a premýšľanie s metatextami (kapitoly z dejín, portréty autorov, recenzie, eseje, štúdie, rozhovory a pod.). Nadobudnú schopnosť porozumieť špecifikám modernej lyrickej poézie a vnímať literárny text v jeho semiotických, literárnohistorických a estetických súvislostiach. Očakáva sa ich aktívna účasť a vypracovanie interpretačnej eseje. Konkrétnu náplň seminára môžu svojimi preferenciami ovplyvniť.